

Γορδίου, Βίος Ἰωαννουδίου

N. Ἑλληνισμ. Δ' σ. 33-80

Ἰωαννουδίου

Εὐγένιος

Κατὰ Γορδίον δ' Εὐγένιος Ἰωαννουδίου ἐγεννήθη εἰς τὸ Μέγα
 Δένδρον τῆς Αἰτωλίας.
 Οἱ γονεῖς τοῦ ἦσαν πτωχοὶ γεωργοὶ καὶ εὐσεβεῖς χειρωνακτοί. ὁ πα-
 τὴρ τοῦ ὠνομάζετο Νικόλαος, ὁ μήτηρ τοῦ Σταύρος. Μετὰ τὸν θάνα-
 τόν τῆς μητρὸς τοῦ ὁ πατήρ τοῦ ἦλθεν εἰς διύληρον γάμον εἰς Εὐγι-
 νίαν ἠναγκασθεὶς καὶ συνοικῆσαι μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ. Ἐπειδὴ ὁ μὲν
 αὐτὸς ἐφείβετο καὶ αὐτὸν χαλεπῶς καὶ οὐκ ἔδυνάτο ναὶ τὴν ὑποφύειν
 εἰσφέρειν ἀπὸ τῆς πελειδοῦς τοῦ καὶ ἀπαγαγεῖν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Βλαχού
 «τὴν τοῦ κοσμοκράτου ἀποθίσθαι λείκα γλιχόμενος. ἀλλ' ὁ πατήρ τῆς καὶ
 τοῦτο φυχὴν ἐν αἰσθήσει γινόμενος, καὶ καλαδιώτης καὶ εὐρεῖν ἐπανή-
 γαγεν οἰκασθεῖς.» Μετὰ ταῦτα κενὸν ὄντα αὐτοῦ λαβόμενος ἐπὶ τῆς
 ἐγκαλίστης πάντων τῶν πατρικῶν σκευῶν καὶ ἐπαγαγεῖν εἰς τὴν ἰδίαν μο-
 νήν, ἔνθα καὶ περὶ πολλὰ ἐμάνθανε καὶ τοῦ πατρὸς προθύμῃ διηγο-
 νει. Κάποτε ἦλθεν εἰς τὴν Μονὴν ἱερομόναχος τις Ἀρσένιος ἀπὸ τῆς
 οἰκῆς τῆς Μεγαλῆς. Οὗτος ἐξετίμησε τὸν Ἰωαννουδίον καὶ τοῦ ἐπε-
 ρεῖν.

γινε να τὸν ἀπολουθήσῃ εἰς τὰ Ἀγραφα. Ὁ Εὐγένιος ἀπεδέχθη
 τὴν πρότασιν, ἐγκατέστη τὴν μονὴν τοῦ Βροχοῦ καὶ μετὰ τὸν Ἀρσένιον
 ἦλθεν εἰς τὸ μονύδειον τῆς Καναγίας κείμενον "ἐγγιστά"
 πον τινὸς γὰρ ἐν Ἀγραφοῖς χωρίον, Τριθέλου ἀκουμένον ἐν τῇ
 ἡμετέρῳ ὁ Ἀντώνιος ὁ ἐκ Τριθέλου καὶ Βαρθολομαῖος ὁ Αἰτωλός.
 Ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ ἐδιδάσκοντο ὑπὸ τοῦ Ἀρσενίου "ἐκ τῆς ἱεραῆς"
 τῆς ἐκκλησίας ἀπολουδίσκας συντόνως περσεῖχιν. Μετ' ὀλίγον χρό-
 νον ἐχειροτονήθη διάκονος ὑπὸ τοῦ Ἀρσενίου ἐν τῇ μονῇ Τριθέλου.
 Ὁ Ἀρσένιος ἀπεφάσκει ναὶ μετὰ εἰς τοὺς ἁγίους τόπους καὶ
 παρακαλεῖται εἰς συνοδικόρον τὸν Εὐγένιον. Ἠδέσθησαν ὁμοῦ
 προηγουμένη καὶ ἐπισκεφθῶν τὸ ἅγιον ὄρος. Περιήλθον πάσαις
 ταῖς μοναῖς τοῦ τοῦ κατέλυσαν εἰς τὴν τοῦ Ξεροπολάμου. Ἐνταῦθα
 παραδίδει τὸν Εὐγένιον καὶ τὴν Καραλέμπην καὶ μόνος τοῦ
 ὁ Ἀρσένιος μετὰ ταῖς εἰς ἁγίους τόπους, ὅπου ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ
 Ἀράβων.
 Ὅτε ὁ Εὐγένιος ἐπαρηγορήθη τὸν θάνατον τοῦ Ἀρσενίου ἀφῆκε
 τὸ ἅγιον ὄρος καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὰ Ἀγραφα πρὸς τὸν Ἀντώνιον
 καὶ Βαρθολομαῖον. Οὗτοι μετὰ τὴν χρόνον ἀπεφάσισαν ναὶ αὐτῶν
 θοὺν εἰς προσκύνησιν τοῦ ἁγίου ταύτου καὶ τοῦ ὁρους Σινᾶ

Γαρδίου, Βίος Ἰωαννουλίου
Ν. Ἑλληνισμ. Δ' σ. 33-80

-2-

Ἰωαννουλίου
Εὐγένιος

καὶ παίρνουν μαζί του ἔ' τὸν Εὐγένιον. Πόγγη τῇ λειψυμίας προσ-
ώκειται εἰς τὴν Ἀγριάνδριαν, ἔνθα ὁ παρικέχνης Κίριλλος Αὐ-
μαρης «πολλὰν ἐπεδείξατο τούτοις τὴν εὐνοίαν, δαυμάσας τοὺς
τῇ ἀεὶ τῇ ἡ' ἐχειροτόνησε τὸν Εὐγένιον ἐπὶ τῇ ἰδού.
τὸν δῶρον τὴν συνοδικὴν ἐρμηνεύει εἰς τὰ ἰσχυρὰ Εὐαγγελία τοῦ
θεοφυλάκτου Βουλγαρῆς. Ἐκὼς μεταβαίνουν εἰς Σίνεον ἡ ἀπὸ ἐκεί-
ναι ἰεροσόλυμα. Ἀφ' οὗ πεισθῶν τοὺς ἀγίους τόπους ὁ Ἀντώνιος ἐξ ὧν βαρ-
βοτομαίος ἐπιστρέφουν εἰς Ἀλεξάνδρην, ὁ Εὐγένιος δὲ μένει ἐν τῇ ναυ-
τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου ὡς ἡμέρας ἐπὶ τρία ἔτη. Κατόπιν ἐκεί-
ναι ἐκέρχεται εἰς Ἀλεξάνδρην. Εἰς τὰ φοιτᾷ εἰς τὸ ἐν Τείκω τῇ διοική-
σας σχολῆον ὑπ' ὀλίγον χρόνον ἡ καὶ μετὰ μεταβαίνει εἰς Κεφα-
λαίαν, ἔνθα διδάσκει τὴν λογικὴν ὑπὸ παιδείου Μιχαήλ. Ἐν-
ταῦθα μεταβαίνει εἰς Ζάκυνθον πρὸς δούλον τὸν Κορυσκαλίαν,
αληθινὸν τοῦ οὐοῦ παρῆμινε περισσότερον ἀπὸ 8 ἔτη.

Ὁ Κορυδαλλεύς προσελήθη εἰς Κωνσταντῖνον ὑπὸ Παλαιάρχου Κυρίλλου Νοτα-
 ρίου, ἐπὶ τῇ β' παλαιαρχ. τοῦτου, καὶ μετὰ τοῦ Εὐγένιου ἰγνατιεῶντος εἰς τὸν
 ἐν Κωνσταντινῇ ναόν. Μετὰ τὴν χρονον, ὁ Εὐγένιος, μὴ δυνάμενος νὰ
 ὑποφέρει τὰς ἰσχυροτάτας τοῦ Κορυδαλλεύ, ἔρχεται πρὸς τὸν ἀντίπαδον
 τοῦ Κορυδαλλεύ, τὸν Μιχάηλ Στρέπον καὶ παρεκκινεῖ εἰς τὴν μαθήματα
 τοῦτου. μὴ ἱκανοποιούμενος ὅμως ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τοῦ ἱεραρχοῦ
 εἰς τὸν Κορυδαλλεύ.

Ὁ δὲ Κύριλλος Κωνσταντῖνος μετέβησε νὰ ἐκδιώξῃ ἐκ τοῦ Πατριαρχείου,
 θεότου τὸν Κυρίλλον Νοταρὸν κατηγορήθη εἰς ὁ Εὐγένιος. Ὁ Κωνσταντῖνος
 τὸν κατήγετο, ἀλλὰ μετὰ τὴν χρονον ἐγένετο ἡ καθάρσις ὑπὸ τοῦ
 παλαιάρχου Παρθενίου τοῦ Γέροντος, τῷ 1639. Εἶχε περάσει εἰς τὸν ἴδιον
 ἔτος τῇ ε' Κωνσταντῖνου διαμονῇ τοῦ, ὅτε ὁ Εὐγένιος ἀπεφάσισε νὰ ἰγνατι-
 εῶν τὴν Κωνσταντῖνον. ἔρχεται εἰς τὴν Ἀσταν καὶ γίνεσθαι διευθυντὴς τοῦ σχολεί-
 ου τῆς. Μόνον εἰς τὸν εἰς εἰς μετὰ τὴν εἰς τὸν Ἀνατολίαν καὶ Αἰ-
 γύπτον. Μετὰ τὴν μαθήματα τοῦ ἐν Ἀνατολίᾳ ἀριστοτελεῖται ἦσαν: Γεωγ-
 ρία ὁ Μάντις εἰς τὴν Ἀσταν, ὁ ἴδιος Λεῖζα εἰς Ἀγιάφον ἐπίσκοπος. Ἐκ τοῦ
 Ἀνατολίου ἔρχεται εἰς τὸν Μεσοπόγγιον καὶ ἰατὴ εἰς τὸν Καρπενήσιον
 ἔτι καὶ ἀνοικοδομῇ τὸν ναόν τῇ Ἀγίᾳ Τριάδι καὶ ἰδεύει ἐν αὐτῷ σχολεῖν.
 Μαθηταὶ τοῦ ἐν Καρπενήσι ἦσαν: Γεωργίου ὁ Μάντις, Ἀνατολίου
 ὁ Παντοδύναμος, Θεοφάνης τῆς, Σοφώνιος Ἀσταν, Δαμασκίου

Γορδίου, Βίη Ἰωαννουδίου

- 3 -

Ἰωαννουδίου

Ν. Ἐληγομεν. Δ' σ. 33-80

Εὐγένιος

ἡγοίμεθα Πάτριος, Ἰουσήφ Ἀρβανιτάκις, Ἰάκωβος Λιζζαῖς ἡγεῖται ἐ-
 ρισμῶν καὶ Ἰάκωβος ὁ ἐν Βιγισδονίου ἱερεὺς. Ἐν Κερκενησίῳ δι-
 εψέοντες ἡμεῖς πάλιν τῷ αὐτῷ. Εἶχε πλείον γνησίοι καὶ ἰζηῖν γὰρ μὴ
 ὅτι εἰς τόπον ἤσαν. Ἐχέτω ἡμεῖς ἐν τῷ μονάχῳ τῷ ἁγίῳ Πατριᾷ
 καὶ ἐν τῷ Γοῖθῳ τῷ Βραβιανῷ, ὅπου παλαιότερον συνέλεχον ἐν αὐτῷ
 μαθηταί. Ἐξ αὐτῶν ἀξιόδοχοι ἦσαν: Δαμασκηνός ὁ Ἀγγελομαθεύης, Ἰω-
 ακίμ ὁ Τριφυλιανός, Ἀρσένιος ὁ Γερμανός, Ἀλεξάνδρος Σάββας ἀπὸ
 Ρελιάτου, Ἰωνῆς, Ζαχαρίας καὶ Κελλήνιος ἀπὸ Καστανιτῆς Ἀγέφυ.
 Δι' ἐπαγγελίαν τοῦ Εὐγενίου ὁ Μανολάκις ὁ Καστοριανός ἐχο-
 ῖται κλήματα καὶ ἰδρύθησαν σχολαὶ ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀνατολίᾳ.
 Αἱ ἡμεῖς τῷ ἀνακινίστῃ τῷ μονῇ, Πιλάτῳ ἐπαγγέλλει ὁ Εὐγένιος
 τῇ προσεγγίσει τῶν Κερκενησιῶν, ἔρχομαι τῷ Γοῖθῳ καὶ ἡμεῖς
 καὶ τῷ Κερκενησίῳ, ἵνα ἔμμενον ἐν ἡμῶν. Ἐπεὶ δὲ διὰ τῆς παλαιᾶς

του, Μεγάλου Δένδρου, καλβαίνει εἰς Ναύπκιον, ἀπ' οὗ ἐκκλησιάζει
 Μεσσηνίαν καὶ ἰξ αὐτοῦ πάλιν εἰς Ἀνατολίαν. Τηλὼν γὰρ ὡς ἴσως ἦν
 οὐχὶς ἐκκλησιάζει εἰς Δρυαμένιον, ἀπ' οὗ ἐκκλησιάζει εἰς Κελοχίαν καὶ αὐτὸς
 πάλιν εἰς τὸν Ἀνατολίαν. Μὴ δυνάμει γὰρ ὡς πούποτε ἦσεν με-
 λαίνει εἰς τὴν μονὴν Τιλαένης ὅς ποτε ἦσεν. Μὴ δὲ τὴν ἀνάστασιν
 τοῦ ἐκκλησιάζει πάλιν εἰς τὰ Βρακινὰ καὶ ἱμάνει εἰς πόλιν ἐκ. καὶ
 τριῶν φορὰν ἀποφασίζει γὰρ μελαβὴ καὶ Καπενήσι, ὅπου δὲ
 ἀμύση ἐπίδραψεν εἰς τοῦτον.

Συγγράμματα τοῦ Εὐγενίου: 1) Περὶ τοῦ Ἀγιορείτου ἐν 2 β.
 2) ἐπὶ τῇ ἀπορίᾳ περὶ τῆς ἁγίας Περσωνίδης 3) ἀπο-
 λουδία Διονυσίου τοῦ νέου τοῦ ἐν ὁλίμῳ ἀμύση 4) ἀπο-
 λουδία Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως 5) ἐκκλησιάζει.
 6) ἐξόδον τοῦ Εὐγενίου ἀντιμωδομήτης ὁ γὰρ τὸν εἰσοδὸν
 τῆς ἀπορίας ἐν Μεγάλῳ Δένδρῳ.

ὁ Εὐγένιος ἀπέθανεν ἐν τῇ μοναστείᾳ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς
 ἐν Βρακινάσι τῇ 5 Ἀυγούστου τοῦ 1682.

